SIFAT SO’Z TURKUMI

Mamataliyeva Nargiza
Andijon shahar 32-umumiy o’rta ta’lim maktabi “Ona tili va adabiyoti” fani o’qituvchisi.

Reja:

1. Sifat haqida umumiy ma’limot;
2. Sifatning ma’no guruhlari;
3. Sifatning tuzilishiga kora turlari;
4. Sifatlarda daraja kategoriyasi.

BILIB OLING:

- Otga bog‘lanib, uning belgisini bildiradigan
- va «qanday?», «qanaqa?» so‘roqlariga javob bo‘ladigan
- so‘zlarga sifat deyiladi.

SIFATLARNING YASALISHI

Sifatlar tarkibiga ko‘ra,Tub sifatlar, Yasama sifatlar.

BILIB OLING. -li, ser-, -dor, -siz, no-, -chan, -ma, -iy(-viy) kabi qo‘shimchalar sifat yasovchi qo‘shimchalar hisoblanadi.

ESDA TUTING. -li, -dor, ba-, ser-, -mand qo‘shimchalari asosda ifodalangan belgiga egalikni bildiradi. Bu qo‘shimchalar

- (-mand qo‘shimchasidan tashqari) asosda ifodalangan belgiga ega emaslikni bildiruvchi no-, -siz, be- qo‘shimchalari bilan zid ma’nolidir.

SIFATLARNING TUZILISHIGA KO‘RA TURLARI

- Sodda sifat
- Qo’shma sifat
- Juft sifat
- Takroriy sifat

SIFAT DARAJALARI

1. Oddiy daraja
2. Qiyosiy daraja
3. Orttirma daraja
4.Ozaytirma daraja

SIFATLAR QANDAY BELGINI IFODALASHIGA KO‘RA QUYIDAGI GURUHLARGA BO‘LINADI:

1) xususiyat sifatlari;
2)) rang-tus sifatlari;
3) maza-ta’m sifatlari;
4) hajm-o‘lchov sifatlari;

5) hid bildiruvchi sifatlar;

6) makon-zamon belgisini bildiruvchi sifatlar.

BILIB OLING.

Sifat bog‘lanib kelgan ot ba’zan gapda tushib qoladi. Bunday vaqtda uning ma’nosi ham sifatga yuklanadi. Natijada sifat otlashib, egalik, kelishik, ko‘plik qo‘shimñhalari bilan o‘zgarish xususiyatiga ega bo‘ladi va ot bajargan sintaktik vazifalarda keladi.